

การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน
ในการปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเทพสถิต จังหวัดชัยภูมิ
THE POLITICAL PARTICIPATION OF THE PEOPLE
IN THE LOCAL GOVERNMENT THEPSATHIT DISTRICT,
CHAIYAPHUM PROVINCE

พระมหาทัศนพงษ์ ชยเมธี (กลินศรีสุข)¹,

สุรพล พรหมกุล² และ ชาญชัย ฮวดศรี³

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น^{1,2,3}

Phramaha Thatsapong Jayamedhi (Klinsrisuk)¹,

Suraphon Promgun² and Chanchai Huatsri³

Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Khon kaen Campus, Thailand^{1,2,3}

Corresponding Author, E-mail: Thatsapong38@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเทพสถิต จังหวัดชัยภูมิ 2) ศึกษาระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเทพสถิต จังหวัดชัยภูมิ ตามหลักอภิธานิธรรม และ 3) ศึกษาเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเทพสถิต จังหวัดชัยภูมิ 4) เพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเทพสถิต จังหวัดชัยภูมิ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้มี 397 คน โดยเครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบสมมติฐาน

* ได้รับบทความ: 20 มีนาคม 2564; แก้ไขบทความ: 20 มิถุนายน 2564; ตอรับตีพิมพ์: 15 กรกฎาคม 2564

โดยการทดสอบค่าที และค่าเอฟ และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการพรรณนา

ผลการวิจัยพบว่า

1. การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเทพสถิต จังหวัดชัยภูมิ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง

2. การมีส่วนร่วมทางการเมืองตามหลักอภิธานิธรรม โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง

3. ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเทพสถิต จังหวัดชัยภูมิ พบว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองในการปกครองท้องถิ่นไม่แตกต่างกัน ส่วนประชาชนที่มีอายุ การศึกษา อาชีพ รายได้ และหลักอภิธานิธรรมต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมือง โดยรวมแตกต่างกัน

4. ข้อเสนอแนะพบว่า ประชาชนควรเข้าไปมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการทำงานของ การปกครองท้องถิ่น เพื่อให้เกิดความโปร่งใส ควรเข้าไปมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายในการพัฒนาท้องถิ่นของตน ควรติดตามการปกครองท้องถิ่นของตนอย่างทั่วถึงผ่านช่องทางสื่อออนไลน์ และบอร์ดประชาสัมพันธ์ ควรให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการประชุมกับองค์กรปกครองท้องถิ่น เพื่อเสนอปัญหาและหาทางแก้ไขร่วมกันเพื่อนำไปสู่การพัฒนา

คำสำคัญ: การมีส่วนร่วม; การเมือง; การปกครองท้องถิ่น

Abstract

The objectives of this research were: 1) to study the level of political participation of the people in local government Thep Sathit District, Chaiyaphum Province; 2) to study the level of political participation of the people in local administration Thep Sathit District 3) to compare the political participation of the people in local administration Thep Sathit District, classified by the samples' personal factors and by political participation according to the Aparihaniya-Dhammas; 4) to promote the political participation of the people in local government Thep Sathit District. The samples of this study included 397 participants and the tools used were: questionnaires and interviews. The data were analyzed to find the following statistical values: Frequency, Percentage, Mean, Standard Deviation; while for hypothesis testing, t-test and F-test. The data were analyzed by descriptive interpretation.

The research results were as follows:

1) The political participation of the people in the local government Thep Sathit District in overall was at a moderate level.

2) The political participation according to the Aparihaniya-Dhammas in overall was at a moderate level.

3) The results of comparing the political participation of the people in local government Thep Sathit District: people with different sexes get involved in politics in local government in overall indifferently. For the people with different age, education, occupation, income, and the Aparihaniya-Dhammas, their participation in politics in overall was different.

4) Suggestions are that in people should participate in inspecting the local government in order to make transparent. The people should participate in the development of their local policies. The people have to think together to raise suggesting the problem condition and government to summarize the issues in order of importance. local government should be thoroughly monitored through online media channels and publicity boards.

Keywords: Participation; politics; Local government

บทนำ

การปกครองท้องถิ่นเป็นส่วนหนึ่งทำให้เกิดการพัฒนาทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย ความเข้มแข็งของการปกครองจะเกิดขึ้นได้ จะต้องเกิดจากการมีส่วนร่วมของประชาชน การส่งเสริมให้เกิดการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการเลือกตั้งจึงเป็นส่วนสำคัญในการที่ส่งเสริมระบบการเมืองให้มีความเป็นประชาธิปไตยและก่อให้เกิดการพัฒนาประชาธิปไตยได้อย่างยั่งยืน ในอดีตที่ผ่านมา ประชาชนในท้องถิ่นจะมีส่วนร่วมในการปกครองท้องถิ่นของตนเองน้อยมากการมีส่วนร่วมที่เป็นรูปธรรม คือ การเปิดโอกาสให้ประชาชนไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่น แต่เมื่อเลือกตั้งเสร็จสิ้น มีสมาชิกสภาท้องถิ่นมีคณะผู้บริหารหรือผู้บริหารท้องถิ่นแล้ว ประชาชนจะไม่มีส่วนร่วมอย่างอื่นเลย การมีส่วนร่วมทางการเมืองจึงมีอิทธิพลต่อการกำหนดนโยบายของรัฐ รวมทั้งกดดันให้รัฐบาลกระทำตามความประสงค์ของประชาชน และการมีส่วนร่วมทางการเมืองเป็นเครื่องชี้วัดพัฒนาการเมืองในระบอบประชาธิปไตยของแต่ละประเทศ ซึ่งจะเห็นได้ว่าประเทศที่พัฒนาการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอยู่ในระดับที่ดีแล้ว ก็มักจะกำหนดให้ประชาชนทุกระดับมีสิทธิในการมีส่วนร่วมทางการเมืองตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญอย่างเป็นรูปธรรม ซึ่งในอดีตที่ผ่านมา ประชาชนในท้องถิ่นจะมีส่วนร่วม

ในการปกครองท้องถิ่นของตนเองน้อยมาก การมีส่วนร่วมที่เป็นรูปธรรม คือการเปิดโอกาสให้ประชาชนไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่น แต่เมื่อเลือกตั้งเสร็จสิ้น ประชาชนจะไม่มีส่วนร่วมอย่างอื่นเลย ในกรณีที่ประชาชนสนใจจะมีส่วนร่วมในการปฏิบัติก็พบว่า ไม่มีช่องทางที่เปิดให้ประชาชนทำอะไรได้มากนัก ทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขาดพลัง ขาดความร่วมมือและขาดความสนใจจากประชาชนส่งผลให้การปกครองท้องถิ่น ซึ่งเป็นการปกครองของคนในท้องถิ่นเองประสบความล้มเหลวอย่างรัฐธรรมนุญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2550 หมวดที่ 14 ว่าด้วยการปกครองท้องถิ่น (กองราชการส่วนตำบล, ข้อมูลสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล ประจำปี 2550) ได้บัญญัติถึงสาระหลักเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารกิจการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไว้หลายประการดังเช่น การเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น การลงคะแนนเสียงถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่น และผู้บริหารท้องถิ่น การออกเสียงประชามติ และการมีส่วนร่วมในการบริหารกิจการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งจะเห็นได้ว่าประเด็นเหล่านี้เป็นประเด็นสำคัญต่อการปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างยิ่ง ในการกำหนดให้การปกครองส่วนท้องถิ่นต้องเปิดช่องทางและหาวิธีการส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในท้องถิ่นมากขึ้น

ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นทั่วไปของประชาชนมีส่วนร่วมอย่างไร การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นควรจะเป็นอย่างไร ผลการวิจัยในครั้งนี้จะก่อให้เกิดประโยชน์แก่ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่อำเภอเทพสถิต จังหวัดชัยภูมิ เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชน และเป็นข้อมูลแก่ทางการเมืององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองเพิ่มมากขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเทพสถิต จังหวัดชัยภูมิ
2. เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเทพสถิต จังหวัดชัยภูมิ ตามหลักอุปทานิยธรรม
3. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเทพสถิต จังหวัดชัยภูมิ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล และจำแนกตามการมีส่วนร่วมทางการเมืองตามหลักอุปทานิยธรรม
4. เพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเทพสถิต จังหวัดชัยภูมิ

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเทพสถิต จังหวัดชัยภูมิ ใช้การวิจัยวิธีการแบบผสม (Mixed Methodology Research) ระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตการวิจัยในแต่ละขั้นตอนของการวิจัย ดังต่อไปนี้

1. การออกแบบวิจัยเชิงปริมาณ

1.1 ประชากร ได้แก่ ประชาชนผู้ที่อาศัยอยู่ในเขตอำเภอเทพสถิต จังหวัดชัยภูมิ ซึ่งมีจำนวนประชากร 51,068 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ กำหนดกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการของยามานะ (Yamane) ระดับความเชื่อมั่น 95% ได้เท่ากับ 397 ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 397 คน

1.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม (Questionnaire)

1.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่างท่านละ 1 ชุด พร้อมซองจดหมายที่ติดแสตมป์ถูกต้อง เพื่อให้แบบสอบถามกลับคืนผู้วิจัยโดยส่งไปทางไปรษณีย์และ ผู้วิจัย นำส่งแบบสอบถามเองบางส่วนและไปขอรับคืนเอง รวมทั้งสิ้น จำนวน 397 ชุด

1.5 การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์วิเคราะห์หาค่าสถิติต่าง ๆ

2. การออกแบบวิจัยเชิงคุณภาพ

2.1 กลุ่มเป้าหมาย/ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ได้แก่ ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล 5 คน นักวิชาการทางรัฐศาสตร์ จำนวน 1 คน เจ้าคณะอำเภอเทพสถิต จำนวน 1 รูป และเจ้าคณะตำบลที่มีผลงานปรากฏในการเผยแพร่พระพุทธศาสนา จำนวน 1 รูป ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ (Interview)

2.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสัมภาษณ์จากผู้ตอบสัมภาษณ์ ด้วยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (in-depth Interview)

2.4 การวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การนำมาวิเคราะห์ข้อมูลบูรณาการกับแบบสอบถามในส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อนำเสนอตามวัตถุประสงค์การวิจัยต่อไป

ผลการวิจัย

1. การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเทพสถิต จังหวัดชัยภูมิ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยพบว่า ด้านการตรวจสอบการทำงาน มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมา คือ ด้านการบริหาร ด้านการติดตามข่าวสาร และด้านการกำหนดนโยบาย ตามลำดับ

2. การมีส่วนร่วมทางการเมืองตามหลักอภิธานิธรรมของประชาชนในการปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเทพสถิต จังหวัดชัยภูมิ โดยจำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคล โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า ด้านการอารักขา คุ้มครอง ปกป้อง อันชอบธรรม รองลงมาคือ ด้านการส่งเสริม และรักษาวัฒนธรรมประเพณีอันดีงาม และด้านการเคารพ เชื้อฟังผู้บังคับบัญชา ตามลำดับ

3. ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเทพสถิต จังหวัดชัยภูมิ ตามปัจจัยส่วนบุคคลและตามหลักอภิธานิธรรม

3.1 การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเทพสถิต จังหวัดชัยภูมิที่มีเพศต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองในการปกครองท้องถิ่น ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

3.2 การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเทพสถิต จังหวัดชัยภูมิที่มีอายุ การศึกษา อาชีพ รายได้ และหลักอภิธานิธรรม แตกต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองในการปกครองท้องถิ่น แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

4. แนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเทพสถิต จังหวัดชัยภูมิ

4.1 ด้านการตรวจสอบการทำงาน ประชาชนควรเข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจสอบการทำงาน การทุจริตคอร์รัปชัน การติดตามการใช้งบประมาณ และการกระทำที่ไม่โปร่งใสของการปกครองท้องถิ่น เพื่อประโยชน์สูงสุดในการทำงานของทางราชการให้เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล

4.2 ด้านการกำหนดนโยบาย ประชาชนควรเข้ามามีส่วนร่วมในกำหนดทิศทางหรือนโยบายในการบริหารจัดการการปกครองท้องถิ่นของตนอย่างแท้จริง มีส่วนร่วมในการร่วมคิดร่วมทำและร่วมสร้าง ร่วมกับการปกครองท้องถิ่น เพราะคนนอกไม่อาจรู้สภาพปัญหาได้เหมือนกับคนพื้นที่อย่างแท้จริง

4.3 ด้านการบริหาร ประชาชนผู้เป็นเจ้าของอำนาจควรเข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ร่วมวางแผนพัฒนา รวมถึงเสนอแนะสภาพปัญหาในการปกครองท้องถิ่น อีกประการหนึ่งเป็นการถ่วงดุลอำนาจของการปกครองท้องถิ่นด้วย

4.4 ด้านการติดตามข่าวสาร ประชาชนควรได้รับข้อมูลข่าวสารในด้านต่าง ๆ เกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่นให้หลากหลายช่องทางมากขึ้น และควรจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์การปกครองท้องถิ่นเพื่อให้ประชาชนได้รับข้อมูลข่าวสารทางการเมืองอย่างทั่วถึง

5. แนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองตามหลักการบริหารนิยธรรมของประชาชนในการปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเทพสถิต จังหวัดชัยภูมิ ประชาชนควรเข้ามามีส่วนร่วมในการประชุมทุกครั้ง ที่การปกครองท้องถิ่นจัดการประชุมขึ้น เพื่อเป็นการปรึกษาหารือและเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน อันจะก่อให้เกิดประโยชน์ในการพัฒนาการปกครองท้องถิ่น การประชุมทุกครั้งเพื่อให้เกิดระเบียบที่ดีงาม ต่อองค์กรทุกคนที่เข้าร่วมประชุมควรเข้า – ออก ตามเวลาที่กำหนดละทิ้งกิจอย่างอื่นใส่ใจต่อระเบียบการประชุม ประชาชนทุกคนต้องปฏิบัติตามกฎหมายที่มีอยู่เพื่อความสงบเรียบร้อยของประเทศชาติบ้านเมือง ประชาชนควรเชื่อฟังผู้บังคับบัญชาและผู้อาวุโสของตน เพื่อให้ง่ายต่อการบริหารงานต่าง ๆ ประชาชนควรเปิดใจให้กว้างในด้านการให้เกียรติและคุ้มครองสตรี ด้วยการเปิดโอกาสให้สตรีได้เข้ามามีบทบาทในด้านต่าง ๆ อย่างเท่าเทียมกัน ควรมีส่วนร่วมในการส่งเสริมรักษาและต่อยอด วัฒนธรรมอันดีงามของสังคม ช่วยกันสอดส่องดูแลร่วมกับภาครัฐ ให้พระภิกษุสามเณรและประชาชนมีความเป็นอยู่อย่างผาสุก ช่มคนที่ควรชมและยกย่องบุคคลที่ควรยกย่อง

อภิปรายผลการวิจัย

1. การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนการปกครองท้องถิ่น อำเภอเทพสถิต จังหวัดชัยภูมิ

1.1 การตรวจสอบการทำงาน ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนการปกครองท้องถิ่น เขตอำเภอเทพสถิต จังหวัดชัยภูมิ ด้านการตรวจสอบการทำงานอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในด้านการตรวจสอบการทำงานของการปกครองส่วนท้องถิ่นในการตรวจสอบการทุจริตคอร์รัปชัน การติดตามการใช้งบประมาณ และการกระทำที่ไม่โปร่งใส ซึ่งสอดคล้องกับ สมศักดิ์ ศรีสันติสุข และคณะ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “รูปแบบการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในการติดตามตรวจสอบ การดำเนินการขององค์กรปกครองท้องถิ่นด้านโครงสร้างพื้นฐาน : กรณีศึกษาเทศบาลตำบลห้วยโพธิ์ อำเภอเมืองจังหวัดกาฬสินธุ์” ผลการวิจัยพบว่า 1) รูปแบบการมีส่วนร่วม คือ การเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำประชาคมด้านโครงสร้างพื้นฐานซึ่งเป็นระดับการมีส่วนร่วมในขั้นแรก ผู้ใหญ่บ้านยังไม่ทราบบทบาทหน้าที่ในการเข้ามามีส่วนร่วมของตนเองอีกทั้งยังไม่อยากก้าวก้าวการทำงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และประชาชนมีรูปแบบการมีส่วนร่วมเฉพาะ การนำเสนอความต้องการของตนเองเท่านั้นส่วนประเด็นการจัดทำแผนการพัฒนาการตรวจสอบการจัดซื้อจัดจ้างและการตรวจรับประชาชนไม่ทราบบทบาทของตนเองในการเข้ามามีส่วนร่วม 2) ปัญหาอุปสรรคที่พบ คือการรับรู้ถึงบทบาทของตนเองในการเข้ามามีส่วนร่วมในการติดตามตรวจสอบการทำงานของ

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้านโครงสร้างพื้นฐาน และ3) แนวทางแก้ไขปัญหาที่สำคัญ คือการชี้แจงบทบาทในการเข้ามามีส่วนร่วมของประชาชนในการติดตามตรวจสอบการทำงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มากยิ่งขึ้นด้วย ไม่สอดคล้องกับ อាប់ตร ดาโอะ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “บทบาทของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในการตรวจสอบการทำงานของฝ่ายบริหารในอำเภอยะหริ่ง จังหวัดปัตตานี” ผลการวิจัยพบว่า บทบาทของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในการตรวจสอบตรวจสอบการทำงานของฝ่ายบริหารในอำเภอยะหริ่ง จังหวัดปัตตานี พบว่า มีความรู้ความเข้าใจในหน้าที่ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในการตรวจสอบการทำงานของฝ่ายบริหารโดยรวมอยู่ในระดับมาก

1.2 ด้านการกำหนดนโยบาย ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนการปกครองท้องถิ่น อำเภอเทพสถิต จังหวัดชัยภูมิ ด้านการกำหนดนโยบายอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองในการปกครองท้องถิ่นในการร่วมทำประชาคมกับการปกครองส่วนท้องถิ่นในการเสนอปัญหาความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น แล้วนำความคิดเห็นเหล่านั้นมารวบรวมเรียบเรียงจัดลำดับความสำคัญของปัญหาและดำเนินการแก้ไขปัญหาคงสอดคล้องกับ พระเกียรติศักดิ์ กิตติปัญญา (รักสนิท) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการกำหนดนโยบายการพัฒนาชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลประสงค์ อำเภอท่าชนะ จังหวัดสุราษฎร์ธานี” ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการกำหนดนโยบายการพัฒนาชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลประสงค์ อำเภอท่าชนะ จังหวัดสุราษฎร์ธานีโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และสอดคล้องกับ ผกามาส ปาลคะเชนทร , พูลฉัตร วิชัยดิษฐ และวาสนา จาตุรัตน์ ได้ศึกษาเรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอบ้านนาเดิม จังหวัดสุราษฎร์ธานี” ผลการศึกษาพบว่า ด้านการตัดสินใจและกำหนดนโยบายร่วมกันเพื่อให้ประชาชนได้ร่วมเสนอปัญหา ค้นหาสาเหตุและร่วมวางแผนในการจัดการของขยะที่เกิดขึ้นในชุมชน เมื่อทางองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้รับรู้ถึงปัญหาดังกล่าวที่ประชาชนได้เสนอนั้น ทางองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะนำปัญหาที่เกิดขึ้นมาแก้ไขให้ตรงกับความต้องการของประชาชนให้มากที่สุด

1.3 ด้านการบริหาร ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนการปกครองท้องถิ่น อำเภอเทพสถิต จังหวัดชัยภูมิ ด้านการบริหารอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในด้านของการบริหารการปกครองท้องถิ่น การเสนอปัญหาความต้องการในท้องถิ่น ร่วมกำหนดแนวทางในการปกครองท้องถิ่น และร่วมจัดทำประชาคมเพื่อรวบรวมข้อคิดเห็นต่าง ๆ ซึ่งสอดคล้องกับ สิทธิธัญท์ วารุณสหรัชมณ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานปกครองส่วนท้องถิ่นองค์การบริหารส่วนตำบลลาดจินดา อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม” ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานปกครองส่วนท้องถิ่นด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจและด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ อยู่ในระดับปานกลาง

ซึ่งสอดคล้องกับ พระมหาดนอม ฐานวโร (พิมพ์สุวรรณ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนเทศบาลตำบลบ่อพลับ อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม” ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนเทศบาลตำบลบ่อพลับ อำเภอเมืองจังหวัดนครปฐม โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง

1.4 ด้านการติดตามข่าวสาร ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนการปกครองท้องถิ่น อำเภอเทพสถิต จังหวัดชัยภูมิ ด้านการบริหารอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า ประชาชนได้ติดตามข่าวสารผ่านช่องทางต่าง ๆ ที่การปกครองท้องถิ่นได้ประกาศ เช่น ผ่านเสียงตามสายประจำหมู่บ้าน เว็บไซต์ของการปกครองท้องถิ่น และผ่านโซเชียลมีเดีย ๆ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ญัฐพงษ์ คันธรส, อัมฤตา สารธิงค์ และอัญธิชา รุ่งแสง ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองเขลางค์นคร อำเภอเมืองลำปางจังหวัดลำปาง” ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนด้านการได้รับข้อมูลข่าวสารและเข้าร่วมกิจกรรมของกลุ่มอยู่ในระดับปานกลาง ไม่สอดคล้องกับ รัฐ กัญภัย และธรรมนิตย์ วราภรณ์ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การรับรู้ข่าวสารและการมีส่วนร่วมของประชาชนที่ส่งผลต่อการพัฒนาท้องถิ่นในองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลการวิจัยพบว่า 1) ประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบลเขตจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีการรับรู้ข่าวสารจากสื่อโทรทัศน์มากที่สุด มีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์จากการพัฒนามากที่สุด และมีการพัฒนาด้านการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม มากที่สุด

2. การมีส่วนร่วมทางการเมืองในการปกครองท้องถิ่นตามหลักการบริหารนิยธรรมของประชาชน อำเภอเทพสถิต จังหวัดชัยภูมิ

ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองในการปกครองท้องถิ่นตามหลักการบริหารนิยธรรมของประชาชน อำเภอเทพสถิต จังหวัดชัยภูมิโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่อยู่ระดับมาก เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการอารักขา คุ้มครอง ปกป้อง อันชอบธรรม ด้านการส่งเสริม และรักษาวัฒนธรรมประเพณีอันดีงาม ด้านการเคารพเชื่อฟังผู้บังคับบัญชา ด้านการประจักษ์นิตย ด้านการไม่บัญญัติ หรือไม่ล้มเลิกข้อบัญญัติตามอำเภอใจ ส่วนด้านที่อยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ ด้านการให้เกียรติ และคุ้มครองสิทธิสตรี ด้านการพร้อมเพียงกันประชุม ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า ประชาชนโดยส่วนมากในอำเภอเทพสถิต จังหวัดชัยภูมิ นับถือพระพุทธศาสนาพุทธศาสนา เป็นศาสนาหลักจึงได้นำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนามาประยุกต์ในชีวิตประจำวัน ประชาชนจึงมีส่วนร่วมในการบูรณาการหลักธรรมให้เข้ากับการปกครองของตน เพราะหลักธรรมนี้องค์กรใดปฏิบัติได้จะมีแต่ความเจริญฝ่ายเดียว ไม่มีความเสื่อมเลย ซึ่งไม่สอดคล้องกับ ประยงค์ พรหมมา ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การบริหารงานตามหลักการบริหารนิยธรรมขององค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น”

ผลการวิจัยพบว่า พนักงานมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักการบริหารนิยธรรมขององค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น โดยรวมอยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1.1 ประชาชนควรเข้าไปมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการทำงานของกรปกครองท้องถิ่นร่วมกับหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อให้การทำงานของกรปกครองท้องถิ่นเกิดความโปร่งใสและยึดตามหลักการบริหารนิยธรรม

1.2 ประชาชนควรเข้าไปมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายในการพัฒนาองค์กรปกครองท้องถิ่นนั้นประชาชนต้องมีส่วนในการกำหนดนโยบายด้วยตนเองมิใช่ทำได้เพียงแค่วางกลุ่มกันเสนอชื่อเพื่อถอดถอนสมาชิกหรือรวมกลุ่มกันเพื่อกดดันให้นำนโยบายของกลุ่มตนไปใช้ตามความต้องการของกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง

1.3 ประชาชนควรเข้าไปมีส่วนร่วมในการร่วมบริหารกับการปกครองท้องถิ่นในการร่วมคิดร่วมทำ ร่วมสร้างสรรค์ให้พื้นที่ของตนเกิดการพัฒนา และมีส่วนร่วมในการทำประชาคม เสนอแนะสภาพปัญหา และการปกครองนำมาสรุปประเด็นแก้ปัญหาตามลำดับ

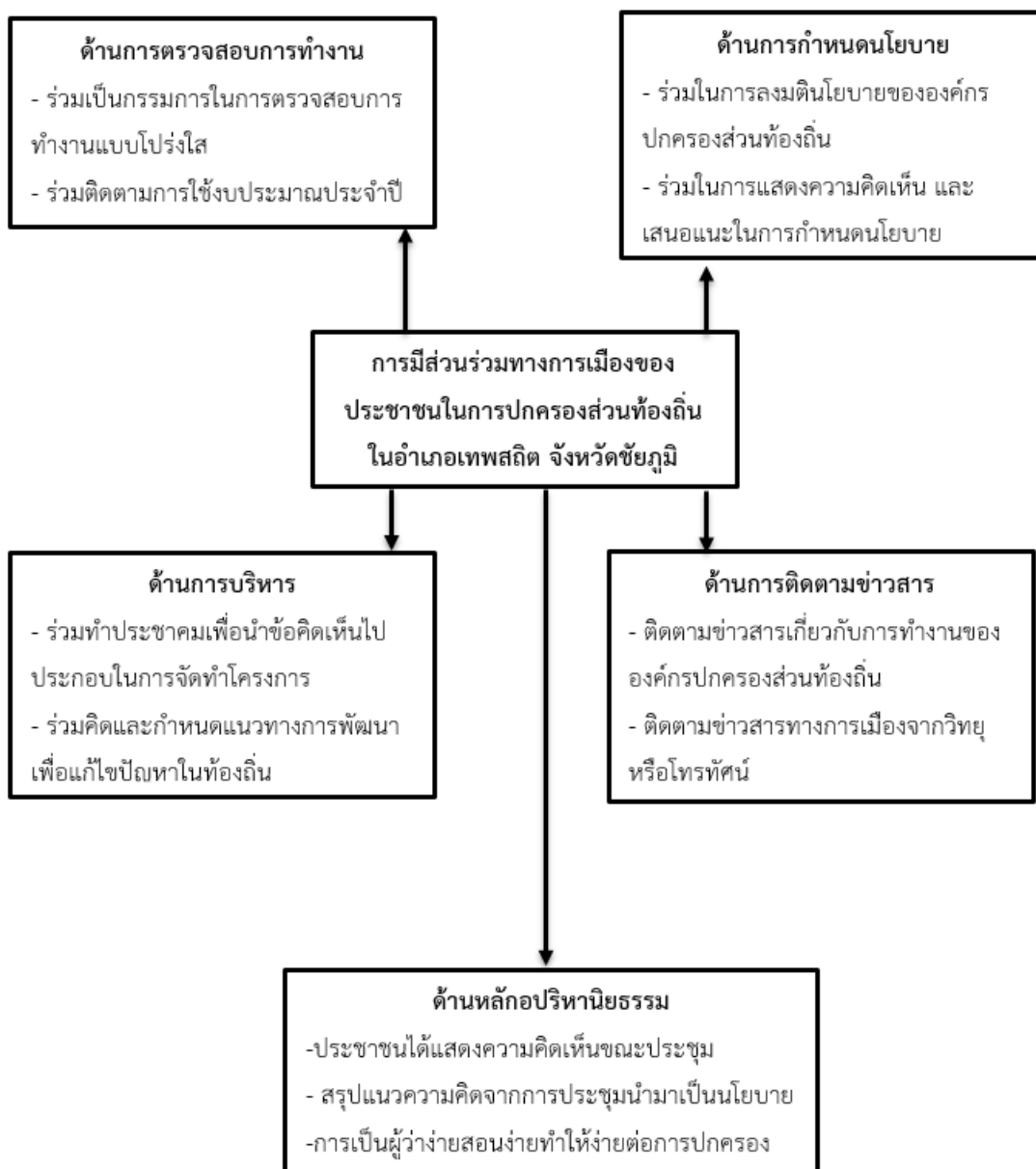
2. ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

2.1 การปกครองท้องถิ่นควรมีการนำหลักการบริหารนิยธรรมมาใช้ในการทำงานของกรปกครองท้องถิ่นท้องถิ่น เพราะหลักการบริหารนิยธรรมมีหลักการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล

2.2 การปกครองท้องถิ่นควรมีการทำแผนการพัฒนาให้ตรงต่อความต้องการของประชาชนในพื้นที่

องค์ความรู้ใหม่

การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเทพสถิต จังหวัดชัยภูมิ พบว่า ประชาชนควรมีส่วนร่วมทางการเมืองในการปกครองส่วนท้องถิ่น ใน 5 ด้าน คือ 1. ด้านการตรวจสอบการทำงาน 2. ด้านการกำหนดนโยบาย 3. ด้านการบริหาร 4. ด้านการติดตามข่าวสาร และ 5. ด้านหลักการบริหารนิยธรรม ผู้วิจัยสามารถสรุปเป็นแผนภาพองค์ความรู้ได้ ดังนี้

ภาพที่ 1 แสดงการมีส่วนร่วมทางการเมืองในการปกครองส่วนท้องถิ่น

เอกสารอ้างอิง

- กองราชการส่วนตำบล. (2550). ข้อมูลสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล ประจำปี 2550. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น.
- ณัฐพงษ์ คันธรส, อัมฤตา สารธิวงศ์ และ อัญชิชา รุ่งแสง. (2564). การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองเขลางค์นคร อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง. *วารสารวิชาการวิทยาลัยบริหารศาสตร์*, 4(1), 1-18.
- ประยงค์ พรหมมา. (2556). การบริหารงานตามหลักอภิธานิธรรมขององค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น. วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- ผกามาส ปาลกะเชนทร์, พุฒินทร์ วิชัยดิษฐ์ และ วาสนา จาตุรัตน์. (2563). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอบ้านนาเดิม จังหวัดสุราษฎร์ธานี. *วารสารวิชาการวิทยาลัยบริหารศาสตร์*, 3(4), 83-95.
- พระเกรียงศักดิ์ กิตติปัญโญ (รักสนิท). (2560). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการกำหนดนโยบายการพัฒนาชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลประสงค์ อำเภอท่าชนะ จังหวัดสุราษฎร์ธานี. วิทยานิพนธ์ปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พระมหาถนอม ฐานวโร (พิมพ์สุวรรณ์). (2561). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนเทศบาลตำบลบ่อพลับ อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม. *วารสารรัฐศาสตร์รอบรู้และสหวิทยาการ*, 3(1), 27-36.
- รัฐ กัญภัย และ ธรรมนิത്യ วราภรณ์. (2558) การรับรู้ข่าวสารและการมีส่วนร่วมของประชาชนที่ส่งผลต่อการพัฒนาท้องถิ่นในองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดภาคตะวันตกตอนล่าง. *Veridian E-Journal, Silpakorn University (Humanities, Social Sciences and arts)*, 8(1), 1075-1088.
- สมศักดิ์ ศรีสันติสุข และคณะ. (2558). รูปแบบการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในการติดตามตรวจสอบการดำเนินการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้านโครงสร้างพื้นฐาน : กรณีศึกษาเทศบาลตำบลห้วยโพธิ์ อำเภอเมืองจังหวัดกาฬสินธุ์. *วารสารร่มยสาร*, 13(1).
- สิทธิธรรณ์ วารุณสหรัชณ. (2559) การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานปกครองส่วนท้องถิ่น องค์การบริหารส่วนตำบลตลาดจินดา อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม. วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- อาบัตร์ ดาโอ๊ะ. (2560). บทบาทของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในการตรวจสอบการทำงานของผู้บริหารในอำเภอยะหริ่ง จังหวัดปัตตานี. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์.